

57. Дослідження біохімічного складу сировини для створення соковмісного оздоровчого напою

Яніна Кравець, Наталія Стеценко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Розроблення, забезпечення якості та безпеки продуктів здорового харчування - один із пріоритетних напрямів державної політики у галузі профілактики аліментарних захворювань, збереження і зміцнення здоров'я.

Матеріали і методи. При створенні сучасних оздоровчих напоїв доцільно використовувати натуральні соки та екстракти лікарської рослинної сировини, які є найбільш доступними джерелами біологічно активних речовин, мікроелементів, біоантиоксидантів. Основою купажу обрано сік винограду сорту Мерло, у складі якого міститься висока кількість поліфенольних сполук, які забезпечать антиоксидантну дію готового напою. Для підсилення антиоксидантних властивостей запропоновано додавати екстракт кіпрею вузьколистого, який має протизапальні, безпечні, кровоспинні властивості, здатний зменшувати кількість простогландинів [1].

Результати. Відомо, що регулярне вживання виноградного соку сприяє відновленню сил та енергії, підвищує фізичну та розумову активність, запобігає анемії, покращує постачання кисню внутрішнім органам, сприяє нормалізації роботи серцевого м'яза, артеріального тиску. Сік є природним імуномодулятором, дозволяє прискорити обмін речовин. Але у зв'язку з високим вмістом глюкози виноградний сік має високу енергетичну цінність [2].

Для виноградного соку сорту Мерло прямого віджиму було визначено вміст основних біологічно активних сполук. Вміст сухих речовин становив 21,2%, цукрів – 19,6%, органічних кислот у перерахунку на винну кислоту – 7,5 мг/дм³, загальний вміст фенольних сполук – 1480 мг/дм³. Активна кислотність виноградного соку була 3,45.

Кіпрей вузьколистий (або іван-чай) здавна використовується як основа напою, здатного знімати втому і запалення, поліпшувати обмін речовин. Було проведено порівняльний аналіз загального вмісту поліфенольних сполук у різних частинах кіпрею вузьколистого – у нижніх, верхніх листках, бутонах та квітках. Встановлено, що максимальна кількість поліфенолів, які мають антиоксидантні властивості, знаходиться у бутонах – 119 мг/г, а також у квітках рослини – 114 мг/г. У верхніх листках вміст дещо менший – 102 мг/г, у нижніх – найменший – 72 мг/г.

Для отримання екстракту в якості екстрагенту використовували воду, температура процесу становила 95±5°C, тривалість – 30 хвилин, співвідношення твердої та рідкої фаз – 1:20. Вміст сухих речовин в екстракті був 4,1%, активна кислотність 6,27.

Висновки. Купажування виноградного соку з екстрактом кіпрею вузьколистого при створенні соковмісних напоїв дозволяє забезпечити високу антиоксидантну активність та загальнозміцнюючу дію розробленого продукту.

Література

1. Полежаева И.В., Полежаева Н.И., Меньяло Л.Н., Павленко Н.И., Левданский В.А. Изучение экстрактивных веществ *Epilobium angustifolium* L. *Химия растительного сырья*. 2005. №1. С. 25-29.
2. Бареева Н. Н., Гугучкина Т.И. Шелудько О. Н., Преснякова О. П. Особенности содержания биологически ценных компонентов в соках из винограда сортов нового поколения. *Виноделие и виноградарство*. 2007. № 1. С. 18–21.